

[Alfred Jensen.]

Jeg rettede i mit første indlæg en række indvendinger mod pristalsordningen og mod reguleringen af tjenestemænds og arbejderes lønninger i henhold til denne pristalsordning. Jeg godtgjorde herigennem, at der ikke blev givet fuld dækning for de prisstigninger, som fandt sted. I stedet for at imødegå disse betragtninger har finansministeren sagt, at pristalsreguleringen ikke var til nogen synderlig glæde for arbejdere og tjenestemænd. Heroverfor må man så stille det spørgsmål, om det skulle være bedre, hvis der ikke fandt en sådan pristalsregulering sted. Jeg tror, enhver vil være klar over, at det absolut ikke ville være bedre for arbejdere og tjenestemænd, hvis deres lønninger ikke blev reguleret, når der finder prisstigninger sted som dem, vi har set i det sidste halve års tid. Jeg kender meget godt det argument, at for helhedens skyld og for samfundets skyld ville det være et gode, om der ikke skete en sådan pristalsregulering af lønningerne. Talen om den onde cirkel har jo også været ført ved denne lejlighed.

Jeg ved ikke, hvorfor politikere har så kort en hukommelse. Jeg tror, jeg kan sige, at arbejderne har ikke så kort en hukommelse som politikerne. Det er ikke mere end godt og vel 10 år siden, rigsdagen vedtog at sætte lønreguleringsbestemmelserne i arbejdernes overenskomster ud af kraft. Motiveringen var dengang som nu, at den onde cirkel måtte brydes, og man foregøglede lønmodtagerne og hele samfundet, at hvis man gik denne vej, ville det betyde, at priserne ikke steg. Men hvad skete? Arbejdernes, tjenestemændenes og funktionærernes lønninger blev holdt fast, men priserne steg alligevel, endda temmelig kraftigt. Fra juli 1940 til oktober 1941, en periode, i hvilken arbejdernes lønninger ikke blev forhøjet i henhold til pristallet, steg det pristal, statistisk departement arbejder med, fra 233 til 277. Det betød, at arbejdernes lønninger i denne periode faldt fra ca. 100 til 86, når man regner med indekstal. Man behøver faktisk ikke en bedre anskuelsesundervisning for at fastslå, at en sådan hel eller delvis ophævelse af lønreguleringsordningen betyder, at man stjæler af arbejdernes lønninger, og at der er andre, der lever højt derpå.

Der er ingen tvivl om, at den situation, vi befinder os i nu, i allerhøjeste grad ligner situationen i 1940. Man kan sætte lønreguleringen ud af kraft, man kan foregøgle folk, at prisstigningerne vil standse, men det, der kommer ud af det, er, at reallønnen

vil falde meget stærkt. Jeg indrømmer, at der i arbejderkredse er mange, som er utilfredse med lønreguleringsordningen, men det er ikke selve lønreguleringen, man er utilfreds med. Utilfredsheden gælder det forhold, at lønreguleringsordningen ikke er effektiv nok, dels fordi den ikke giver dækning for de prisstigninger, der finder sted, dels fordi den først kommer på et senere tidspunkt, og derfor ønsker man, at priserne skal holdes fast. Men både denne og tidligere regeringer har tydeligt tilkendegivet, at det gør man ikke, og det ønsker man ikke, og derfor kræver arbejderne naturligvis, at de lønreguleringsbestemmelser, der findes i de kollektive overenskomster og i statens lønningslove, må opretholdes.

Man skal gøre sig klart, at samtlige arbejdere og tjenestemænd har indstillet sig på at afholde udgifter i henhold til de lønninger, de oppebærer efter overenskomster og love, og har indstillet sig på, at lønnen i det mindste reguleres som fastslået i disse overenskomster, og derfor er det en uret, som begås overfor dem, hvis man piller ved pristalsreguleringsordningen enten på den ene eller anden måde.

Jeg har den opfattelse, at netop spørgsmålet om pristalsreguleringsordningen er det vigtigste af de problemer, vi behandler her i dag. Det må naturligvis ses i sammenhæng med de andre lovforslag, men det er karakteristisk, at hovedparten af debatten kredser omkring arbejdernes lønninger. Jeg har forstået det sådan, at der er temmelig mange i denne sal, der er modstandere af en sådan forringelse af pristalsreguleringsordningen, og derfor mener jeg, at man bør tage stilling til dette spørgsmål mere enkelt, end det sker i den motiverede dagsorden, som mit partis ordfører har foreslået. Jeg er naturligvis fuldkommen enig med ham i de tanker, der er nedfældet i den foreslåede dagsorden; jeg har blot den opfattelse, at det vil være rigtigt og ønskeligt, at der foregår afstemning om et enkelt punkt deri, nemlig punkt 9 om lønningernes pristalsregulering, og jeg vil anmode formanden om, at der foretages delt afstemning på den måde, at der først stemmes om punkt 9.

Vi ønsker, at det under denne debat fastslås, at tjenestemændenes reguleringsordning og arbejdernes reguleringsbestemmelser ikke må antastes, hverken direkte eller indirekte, og vi ønsker, at folketinget skal tilsige arbejdere og tjenestemænd, at de goder, der er hjemlet i overenskomster og lønningslove, ikke berøres, men anses for hellige og ukrænkelige. Disse ordninger